

TEKIJÄNOIKEUSASIOIDEN NEUVOTTELUKUNTA 2020-2023

TEKIJÄNOIKEUSASIOIDEN NEUVOTTELUKUNNAN 7. KOKOUS (7/2020–2023)

Aika: Tiistaina 31.5.2022 klo 8.30-9.30

Paikka: Teams-kokous

Puheenjohtaja Tuomo Puumala
Varapuheenjohtaja Jorma Waldén
Musiikintekijä Markus Nordenstreng
Lakimies, VT Minna Aalto-Setälä, Keskuskauppakamari
Toiminnanjohtaja Sanna Haanpää, Suomen tietokirjailijat ry
Toiminnanjohtaja Antti Kotilainen, Musiikkituottajat – IFPI Finland ry
Toiminnanjohtaja Elina Kuusikko, Suomen Näyttelijäliitto ry
Lakimies Aura Lehtonen, Suomen Taiteilijaseura ry
Toimitusjohtaja Valtteri Niiranen, Kopiosto ry
Tekijänoikeusasiamies Maria Rehbinder, Aalto-yliopisto
Toimitusjohtaja Risto Salminen, Teosto ry
Varapuheenjohtaja Tapani Tarvainen, Electronic Frontier Finland EFFI ry, sijaisenaan Elias Aarnio
Toimitusjohtaja Elina Ussa, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
Edunvalvontajohtaja Lauri Kaira, Luovan työn tekijät ja yrittäjät ry
Apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Lakimies Pekka Heikkinen, Kansalliskirjasto
Lakimies Sanna Nikula, Suomen Journalistiliitto ry
Lakimies Ira Hietanen-Tanskanen, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Johtaja Riikka Tähtivuori, Medialiitto
Lakiasiaintohtaja Merja Karhapää, Sanoma Oyj
Toiminnanjohtaja Anne Salomaa, Sanasto, edustajanaan Juha Pihlajaniemi
Lakiasiaintohtaja Katri Olmo, YLE
Mikael Laakso, Hanken
Toiminnanjohtaja Sini Oinonen, Suomen Kirjailijaliitto ry
Toiminnanjohtaja Sonia Meltti, Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry
Asiantuntija Albert Mäkelä, Suomen Yrittäjät ry

Ministeriöiden ja viranomaisten asiantuntijat

Ylijohtaja Riitta Kaivosoja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö, sihteeri
Sanni Eerola, korkeakouluharjoittelija, opetus- ja kulttuuriministeriö
Lähetystöneuvos Mari Lankinen, ulkoministeriö
Erityisasiantuntija Sirpa Sillstén, liikenne- ja viestintäministeriö
Lakimies Petra Sormunen, Patentti- ja rekisterihallitus
Neuvotteleva virkamies Tanja Müller, työ- ja elinkeinoministeriö

8.30 Vsi Tuomo Puumala avaa kokouksen

Puumala avasi kokouksen ja totesi, että tiiviissä kokouksessa kuullaan HE:n käsittelystä eduskunnassa, tekijänoikeusinfrastruktuurista ja normaalit EU/WIPO-kuuluiset. Puumala oli Geneven vierailun yhteydessä tavannut WIPO:n pääjohtaja Daren Tangia ja huomannut Suomen

TEKIJÄNOIKEUSASIOIDEN NEUVOTTELUKUNTA 2020-2023

korkean arvostuksen WIPO:ssa jo pitkältä ajalta. On kiinnostavaa edistää yhteistyötä eri alueilla, joilla Suomella on erityistä annettavaa. Kalvosetit löytyvät [Hankeikkunasta](#).

8:40

Ajankohtaiset asiat

- Anna Vuopala, OKM

HE eduskunnalle tekijäoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluita koskevan lain muuttamisesta (HE 43/2022)

Vuopala kertoi, että huhtikuussa 2022 annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022) käsittelyvaihe eduskunnassa on edennyt ripeästi. Lähetekeskustelussa 28.4.2022 HE 43/2022 lähetettiin valiokuntiin. Sivistysvaliokunta tekee mietinnön. Liikenne- ja viestintävaliokunta, Talousvaliokunta ja Perustuslakivaliokunta antavat lausuntonsa. Mietintö kirjoitetaan, kun se on saanut muiden valiokuntien lausunnot. Valiokunnille on lähetetty pitkälti toista sataa lausuntoa, joihin valmistellaan vastineet. Päätöstä lopettaa kuuleminen ei ole vielä tehty. OKM on käynyt valiokunnissa kuultavana useita kertoja valiokunnissa.

Komissiolta on tullut Suomelle toisen vaiheen ilmoitus seuraamuskannemenettelyssä. Suomen on kyettävä ilmoittamaan UM:n välityksellä 17.6.2022 mennessä, millä aikataululla se tulee saattamaan DSM- ja verkkolähetysdirektiivit voimaan. Vielä on mahdollisuuksia pysyä tuossa aikataulussa, eli voimaantulo 1.1.2023.

Tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittäminen 2020–2022; EU/ WIPO-asiat

Vuopala kertoi, että Tekijänoikeusinfrastruktuurin osalta ollaan hankkeelle asetetun ajan loppupäässä ja pohdintaa sen jatkosta voidaan käydä neuvottelukunnassa. Kahden vuoden ajan on tehty lukuisia kehitystoimia kansallisella tasolla ml. pienryhmät ja työpajat ja varmistettu infran kehittämiseen rahoitusta elpymisvälineestä. Samalla toimenpiteet tekijänoikeusinfrastruktuurin kehittämiseen sisältyy Kansalliseen aineettomien oikeuksien (IP) strategiaan 2030, joka julkaistiin maaliskuussa 2022.

EU:n komissio on julkaissut Tekijänoikeudet ja uudet teknologiat selvityksensä maaliskuussa 2022. Selvityksessä vahvistetaan EU-tason tilannekuvaa, joka vastaa Suomessa tehtyjä luovien alojen metadataselvityksiä ja sitä, että vaikka runsaasti kehitystyötä on tehty ja parannuksia on tapahtunut, metadatatassa on edelleen puutteita koskien teoksia ja tekijöitä, eikä oikeuksia koskien ole lainkaan olemassa selkeitä standardeja. Tätä aluetta olisi siis keskeistä kehittää edelleen. Toisaalta, komissiossa datastrategia-asiat hoidetaan eri vastuualueella kuin ”policy”, eli tekijänoikeuslainsäädännön lainvalmistelu. Ei löydy helposti tahoa, joka ottaisi kehitystyön Suomelta vähän leveämmille harteille. Komission kanssa keskusteltua on ilmennyt, että Digikompassin alaisen EDIC-konsortion perustamalla voisi käynnistää EU-tason työskentelyn, ohjata varoja tekijänoikeusinfrastruktuurille ja käyttötapauksia tekemällä kehittää tarvittavaa teknologiaa. Samalla voisi syntyä tarvittava koordinaatioryhmä infrastruktuurin kehittämiselle.

Suomi ja Viro on aloittamassa yhteistyön ja hakemassa siihen kumppaneita paitsi muista EU-maista myös Digidigitistä, jonka asiantuntija oli yksi EU-selvityksen tekijöistä.

TEKIJÄNOIKEUSASIOIDEN NEUVOTTELUKUNTA 2020-2023

Myös WIPO:ssa käynnistettiin tekijänoikeusinfrawebinaarit viime syksynä ja tavoitteena on jatkaa toimintaa mahdollisesti kv-hankkeella tai jopa rakentamalla rahoituselementtiä WIPO:n alaisuudessa olevien WIPO Creators and WIPO Connect hankkeiden ympärille. Siinä edesauttoi merkittäväällä tavalla puheenjohtajan tapaaminen pääjohtaja Daren Tangin kanssa.

Keskustelu:

- Keskusteltiin HE:n ehdotuksiin mahdollisesti tehtävistä muutoksista ja miten ne tehdään sekä seuraavassa vaiheessa tulossa olevista uusista lainmuutospaketeista.
- Jäsenet olivat myös kiinnostuneita WIPO:n SCCR-komitean työssä olevasta Afrikan maaryhmän ehdotuksesta sekä komission seuraavasta kaudesta (2024-) ja siihen vaikuttamisesta.
- Vuopala totesi, että HE:seen on lausuntojen perusteella ja OKM arvion mukaan tulossa muutamia pienempiä muutoksia. Lausuntopalaute on ollut erittäin runsasta.
- Komission tulevasta kaudesta ei ole vielä ollut puhetta, nykyinen ohjelma on vielä kesken. Vaikutustyötä on kuitenkin hyvä tehdä.
- Afrikan maaryhmä on vaatinut tekijänoikeuden rajoituksista sitovia sopimuksia, ja nyt uudessa ehdotuksessa oli ehdotus mm. syventävästä Friends of Chair –mekanismista. Tämä ei ole EUn mielestä hyvä, sillä sitovista sopimuksista ei ole laajaa konsensusta toisin kuin lähettäjäryitysten suojaa koskevasta sopimuksesta.

Päätettiin jatkaa tekijänoikeusinfrastruktuurihanketta vielä neuvottelukunnan loppuun saakka, kevääseen 2023.

13.20 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja toivotti hyvää kesää.